

ELŐFIZETESI AR:
Egész évre. . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELENIK HETENKENT EGYSZER:
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi közlevéltár (városház,
földszint 7. sz. lde küldendők
a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája. Ide küldendők
az előfizetési díjak és hirdete-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KOZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** * Felelős szerkesztő: **KONCZ AKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

Polgármesteri jelentés az 1906. évről.

Beterjeszve Debreczen sz. kir. város 1907 szeptember hónap 27-ikén tar-
tott rendes közgyűléséhez.

(Folytatás.)

Városunk népesedését a következő adatok mutatják:

Szaporodási arányszám	06-8	
	Szaporodás	
699		
Halálzási arány- szám	26-19	
	Születési arány- szám	
35-09		
Összesen	meghalt	
	született	
1963		
Mehalt 1906-ban	nő	703 164 38 9 64 1
	fi	721 142 50 13 58
Halvaszülettek száma		113
A törvénytelének arányszáma		14-36
A törvénytelének száma		378
Született 1906-ban	nő	873 216 43 11 109 1 3
	fi	986 222 44 16 106 1 1
vallás szerint	Református	986
	Róm. katolikus	222
	Görög katolikus	44
	Ag. evangélikus	16
	Izraelita	106
	Görög keleti	1
	Unitárius	1
	Baptista	1

Közegészségi szempontból a fontosabb halál-
eseteket a következő táblázat mutatja:

A betegségek neme és arányszáma 1906-ban:

A betegség neme	A betegség	
	esetszáma	a halálozás aránya
Gümőkór.	361	18-39 ⁰ / ₀
Bélhurut (gyermeknél)	212	10-79 ⁰ / ₀
Görcsök (csecsemőknél)	206	10-49 ⁰ / ₀
Hevenyfertőző betegségek	47	2-39 ⁰ / ₀
Rák	75	3-82 ⁰ / ₀
Baleset	36	1-83 ⁰ / ₀
Öngyilkosság	45	2-29 ⁰ / ₀
Halvaszületés és vetélés	183	9-47 ⁰ / ₀

A halálesetek kor szerint 1906-ban:

Meghalt 1 éves korig	589
" 1-5-ig	250
" 5-10-ig	47
" 10-20-ig	121
" 20-30-ig	136
" 30-40-ig	111
" 40-50-ig	136
" 50-től feljebb	571

Hét éven alul orvosi segélyben nem részesült
23 egyén.

A házasságra lépők száma 1906-ban:

Református	348 pár.
Róm. katolikus	48 "
Görög katolikus	3 "
Ag. evangélikus	1 "
Izraelita	61 "
Vegyes vallásu	208 "

A városi közkórház betegforgalma.

A debreceni városi közkórházban az 1906.
év folyamán 4276 beteg ápoltatott 106,979 ápolási
nappal. Kórházunk beteglétszáma emelkedőben
lévén, elodázhatatlanná vált a közkórház kibővi-
tése, amit rövid időn keresztül is kell vinni, ha
csak nem akarjuk azt, hogy a betegek ne a mai
kor igényei szerint ápoltságanak. Az őszi és téli
hónapokban ugyanis a kórház zsúfolva van és e
miatt a szabályzat ellenére kénytelenek vagyunk
oly betegeket is elutasítani, akik feltétlenül kór-
házi ápolásra vannak utalva.

A betegforgalom legnagyobb volt január,
február, március, április, május, november és
december hónapban.

Helybeli beteg volt 1150, vidéki 3126.

A legnagyobb volt a belgyógyászati osztály,
a bőr és bujakór, sebészet, szemészet s elmekór.
Egyik osztály sem mutat nagyobb emelkedést
az előző évhez képest, mert az osztályok kicsi-
nyek s több beteget nem lehetett felvenni. Külö-
nösen az elmemegfigyelő osztály kicsi, úgy, hogy
még a helybeli elmebetegeket sem tudtuk ellátni.

Az évi betegforgalmat a következő táblázatos kimutatás mutatja:

Osztály	Maradt 1906-évről beteg		Felvételt 1906-ban		Az összes ápoltak száma		Elbocsáttatott						Összesen		Mehalt		Visszamaradt		Ápolási napok száma
	fi	nő	fi	nő	fi	nő	gyógyult	javult	gyógyulatlanul	fi	nő	fi	nő	fi	nő	fi	nő	fi	
Sebészet	37	21	729	367	766	388	561	249	84	32	20	1,074	20	14	23	23	24,832		
Bőrbaj és bujakór	29	28	556	503	585	541	474	434	50	8	8	1,037	8	1	38	48	33,477		
Szemészet	9	11	108	104	117	115	59	70	41	3	2	221	3	—	9	2	6,639		
Elme	5	6	41	42	46	48	11	9	14	13	11	72	2	8	6	6	4,011		
Belgyógy	44	68	855	703	899	771	374	349	195	53	76	1,356	108	99	57	50	38,020		
Összesen	124	144	2,289	1,719	2,413	1,863	1,481	1,111	558	389	109	3760	132	122	133	129	106,979		

A belgyógyászat leggyakoribb betegség volt a tüdővész, a légző szervek betegségei, az emésztési szervek bajai és az idegrendszer betegségei.

Hevenyfertőző betegségek közül hasi hagymáz 40 esetben fordult elő; 10 esetben halállal végződött; vörheny, váltóláz, kanyaró, orbánc, ronsoló toroklob.

Az állatoktól átvett betegségek közül a lépfene 1 esetben fordult elő.

A kut mérgezés 56 eset volt (marólug a legtöbb, néhány esetben szublimát és foszfor).

A bujakóros osztályon általános bujakór, takár, lágy fekély; bőrbetegségeknél az ecéma és rüh legtöbb esetben.

Sebészetben görvélykóros mirigyek, szű, álképletek, carcinomák.

Szemészetben kötszövet, szaru, látóidegszivár-

vány, recehártya, glaucoma betegségek; trachoma 50 esetben, takár 10 esetben.

Műtéteket a sebészetben 580 esetben, a bujakórban 96, a szemészetben 24 esetben végeztek; a belgyógyászatban is fordultak elő kisebb műtétek: tályognyitás, herecsapolás, méhkaparás, bázsingtágítás, gyomor- és hólyagmosás, intubatio, szerumoltás, görcsövi és vegyi vizsgálatok.

A kórházban 1906. évben meghalt 132 férfi és 122 nő. Egy betegre esik 253 ápolási nap.

Kórházi bizottsági ülés volt 4, amelyen a kórházat érintő ügyeket, költségeloirányzatot és zárószámadást tárgyalt a bizottság.

A kórház pénztára az egész évben tudta a fizetéseket teljesíteni. Az ápolási költségek jobbra befolytak, a hátralékos összegeket pedig a kórház idején megsűrgette.

A vizsgálatok alkalmával a pénztárt és a rak-tárt rendben találták.

Élelmezésre kiadatott	73,994 K 60 f.
Kötszerre	4,023 K 45 f.
Műszerre	2,624 K 45 f.
Gyógyszerre	19,069 K 37 f.
Összesen	99,711 K 87 f.

A kórház épületei, csatornák, butorzat és felszerelés, mint minden évben, úgy az idén is alaposan átvizsgáltattak és a szükséghez képest tatarozva lettek és pótolva. A kalorifereken nagyobb átalakítás történt, amennyiben most mindenféle szén égethető azokban.

A kórházi orvosi karban halálozás is fordult elő az 1906. évben, amennyiben egy sok tudású és hivatása magaslatán álló sebészeti segédorvosunk, Vithen Ernő, az összes orvostudományok doktora, mindnyájunk őszinte bánatára ápril havában elhunyt.

A közkórházban 7 orvos működött, 4 tisztviselő, 18 betegápoló és 15 cseléd.

Ápolás alatt maradt 1907 január 1-én 133 férfi és 129 nő, összesen 262.

A babaképző betegforgalma:

1906 január 1-én volt beteg	27 nő.
„ folyamán felvétetett ...	545 „
„ elbocsáttatott ...	522 „
„ meghalt ...	7 „
Marad 1906 december 31-én	43 „

Mezőgazdaság.

Városunk 1906. évi mezőgazdasági viszonyairól a következőket van szerencsém jelenteni.

Az 1906. évi terméshozam úgy a szemes, mint a kapás növényeknél várakozáson felül jónak mondható. Nagyobb elemi csapások nem voltak.

A szőlőtermés az őszi esőzés miatt közepes maradt, a dohánytermés a homokos talajon közepesen felüli, a fekete talajon közepes volt.

Az 1906. évi aratás eredménye a következő volt:

Átlag terményárak 1906. évben Debreczenben (100 kgr.):

Debrecezenben	Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
Buza	16:40	16—	15:70	15:70	15:20	14:80	13:90	13—	12:80	13:20	13:40	13:50
Rozs	12:30	12—	11:90	11:90	11:70	11:30	11:10	10:60	10:30	10:90	11:10	11:20
Árpa	14—	14:70	14:40	14:20	14:10	13:80	10:80	10:60	11:20	12—	12:40	12:40
Tengeri	14:60	14:50	14:50	14:30	14:10	14—	13:60	13—	14:50	14—	8:20	8:20
Zab.	13:80	14:40	14:50	14:80	15:80	16—	—	13—	12:50	12—	13—	13:30

Állattenyésztésünk.

Nem sok öröndetést jelenthetek városunk állattenyésztéséről. Takarmány-, majd a nyár égető napjaiban legelő-hiány és a különböző állati betegségek nem kedveztek állattenyésztésünknek. Ezen a téren határozott visszaesés mutatkozott. A máskor jó legelőjű Hortobágyon is kiégett a mező, olyannyira, hogy a nyár végén a városi tanács kénytelen volt az erdőségeket megnyitni a jószág előtt. Állattenyésztésünket azért is nem igen látjuk emelkedni, mert a földéhes nép pénzét földvételre fordítja és nincs benne vállalkozási szellem állatállományának fejlesztésére. Nagyban fokozta az állatállomány csekélyességéből származó drágaságot a szerb határ elzárása is.

Sertéskereskedelmünknek 1906. évben sokat ártott a gyakori zárlat, valamint a tapasztalható vagonhiány.

Az állatvásárookra felhajtott jószágok száma Debreczenben, valamint az eladottak összege a következőkből tűnik ki:

Felhajtott: ló	39,556	eladott:	17,482
" szarvasmarha	69,975	"	40,335
" sertés	93,809	"	66,329
" juh	122,610	"	68,466
Összesen:	215,946	Összesen:	192,612

A marharakodó állomásokon az állatokat megvizsgálták és az állategészségügyi törvényeket és rendeleteket betartották, ott azonban, ahol a hatóság rendellenességet tapasztalt, ott élt az igazságos megtorlás jogával. Debreczen szab. kir. város területén megvizsgáltak 4174 szarvasmarhát, 242 lovat, 4488 juhot és kecskét, 668 bányát és gödölyét, 20,025 sertést és malacot.

A debreczeni vágóhídon levágtak 77 bikát, 810 ökröt, 4565 tehenet, 3248 növendékmarhát, 5110 borjút, 404 bivalyt, összesen 14,214 szarvasmarhát, továbbá 2261 öreg juhot, 10,651 bányát, 5 öreg kecskét, 28,003 öreg sertést és 124 malacot.

Erdőgazdálkodás.

A Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező erdőségekben az 1906. évben történt eseményekről a következőkben terjesztem elő jelentésemet:

Erdőhasználat. Az erdőségekben a fáknek kihasználása kezdetét vette az 1906. év november hónap elejével és bár a nagy hó a munkálatokat akadályozta, mindazonáltal úgy a favágatás, mint a raktározás az 1907-ik év április hónap közepére bevégeztetett. A kihasználás az egyes erdőségek között a következőleg oszlott meg:

1. A *Bánkon* termeltetett hasított tölgyfa 13,907³/₄ méter öl; hasított nyárfa 573³/₄ m. öl, I. oszt. botfa 1230³/₄ m. öl; II. oszt. botfa 3369¹/₄ m. öl; müfa 2·5 m. 467; 3 m. 9061; 4 m. 9352; 5 m. 2151, 6—8 méter 3102; 8 méteren felül 103 darab; talpfa 7642 drb; 28 csomó hosszú akácfa. Összesen tehát termeltetett tűzifa 19,045 m. öl; 28 csomó hosszú akácfa, 24,236 drb müfa, vasuti talpfa 7642 drb. Kifizettetett munkabérben 50,249 kor. 35 f.

2. A *Savóskuton* vágatási készlet volt hasított tölgy 596¹/₄ öl; botfa 115¹/₄ öl; galyfa 648 csomó, vastag haszonfa 393 csomó, vékony haszonfa 182 csomó, vágatási bérbe kifizetve 4094 kor. 65 f.

3. A *Monostoron* tölgybotfa 216¹/₂ méter öl; nyárfa 1/2 öl, hosszú akácfa 136 csomó; vágatási bérbe kifizetett 592 kor. 80 fillér és 240 korona.

4. A *Nagyerdőn* hasított tölgyfa 165³/₄ m. öl; hasított nyárfa 33³/₄ m. öl; galyfa 3¹/₄ öl, vágatási bérbe kifizetett 523 kor. 25 f.

5. A *Nagyerdőn* hasított tölgyfa 214¹/₄ m. öl; hasított nyárfa 7²/₄ m. öl; I. oszt. botfa 21³/₄ m. öl és 2 drb husvágó tőke; vágatási bérbe kifizetett 637 kor. 15 f.

6. Az *Ohaton* 50 csomó 1/4 öles akác; hasított akác 13 öl, hasított tölgyfa 1/2 öl, hasított nyárfa 11 öl, körtefa 1¹/₂ öl, gömbölyű körtefa 5 öl; I. oszt. botfa 35¹/₂ öl, II. oszt. botfa 14¹/₂ öl, nyár- és fűzbotfa 4¹/₂ öl, akácgaly 59 csomó; vágatási bérbe kifizetett 351 kor. 20 f.

7. A *Halápon* szárazfa hasított tölgy 57 öl, I. oszt. botfa 26 öl, II. oszt. botfa 16 öl, szálfá 3673 drb, vágási bérbe kifizetett 452 kor. 58 f.

8. A *Pacson* száraz gömbölyüfa 69 öl, hasított tölgyfa 190 öl, hasított nyárfa 12¹/₄ öl, I. osztályu botfa 68¹/₄ öl, II. oszt. botfa 70³/₄ ö, kerítésfa 3¹/₄ csomó; vágási bérbe kifizetett 1442 kor. 75 f.

9. A *Guthon* vágatott botfa 372¹/₄ öl, galyfa 318¹/₄ öl, szöllőkaró 2 csomó, nyárfa 10 öl, hosszú akác

68 csomó; vágási bér 1880 kor. 40 fillér. Összesen tűzifa 21,403 $\frac{1}{4}$ m. öl, hosszú fa 859 csomó, galyfa 1028 $\frac{3}{4}$ csomó; a favágásra kiadott összegről az erdőmester ur az átvételi okmányok betérjesztésénél külön-külön elszámolt.

A fentebbi vágástéri készletek beraktározva a következők:

1. A *Bánkon* hasított tölgyfa 12,942 $\frac{3}{4}$ m. öl, hasított nyárfa 614 m. öl, I. osztályu botfa 1091 öl, II. oszt. botfa 3091 öl, karámkaró 22 öl, vasuti talpfa 7550 drb, hosszufa a város részére 1120 drb. Horváth János részére 23,116 darab épületfa.

Ezen raktári készletből eddig be lett szállítva a városi faraktárba: hasított tölgy 3156 öl, I. o. botfa 255 öl, II. o. botfa 451 öl és Ohatra lett elszállítva 220 drb épületfa. Raktározási bérbe ki lett fizetve 49,958 kor. 50 fillér.

2. *Savóskuton* be lett raktározva hasított fa 713 öl, botfa 133 $\frac{3}{4}$ öl; vágási költségbe fizettetett 2539 kor. 50 f.

3. *Monostoron* beraktározott tölgybotfa 112 $\frac{3}{4}$ öl, nyárfa $\frac{3}{4}$ öl, szilbotfa 113 öl, raktározási bér 497 kor. 20 f.

4. *Nagyerdőn* száraz fa be lett raktározva hasított tölgyfa 196 öl, hasított nyárfa 41 öl, galyfa 4 öl, vágási bér 723 korona.

5. *Nagyerdőn* ritkításból hasított tölgy 247 $\frac{1}{4}$ öl, hasított nyár 7 $\frac{1}{4}$ öl, botfa 23 öl, vágási bér 832 kor. 50 fillér.

6. *Ohaton* beraktározott hasított tölgy $\frac{1}{2}$ öl, hasított akác 14 öl, I. o. botakác 39 öl, II. o. botakác 16 öl, hasított nyár 10 $\frac{1}{4}$ öl, hasított fűz 1 öl, hasított körtefa 1 öl, I. r. körtefa 4 öl, II. r. körtefa 2 $\frac{1}{2}$ öl, fűzbotfa 3 öl, nyárbotfa 1 $\frac{3}{4}$ öl, raktározási bérbe fizettetett 112 kor. 80 fillér.

7. *Halápon* beraktározott hasított tölgyaj 55 öl, I. r. botfa 32 öl, II. r. botfa 16 öl, raktározási bérbe kifizettetett 175 kor. 10 fillér.

8. *Paczon* be lett raktározva hasított tölgyfa 207 öl, hasított nyárfa 14 öl, I. r. botfa 75 öl, II. r. botfa 74 $\frac{1}{2}$ öl, karó $\frac{1}{4}$ öl, raktározási bérbe fizettetett 442 kor. 80 fillér.

Erdőnevelés. A Nagyerdőn, Monostoron, Savóskuton ez év tavaszán ki lett ültetve a hézagok pótlására mintegy 115,000 akác-csemete. A Nagyerdőn a régi akácokban azon helyeken, ahol az akác megritkult, különösen a laposabb helyeken, tölgyekkel lett beültetve. Ohaton az előirt területet az erdőmester úr tölgyekkel vettette be; valamint az akácok ritkább részeit is.

A Nagycserén az előirt területekből beültetünk akáccal 336 hold területet 421,400 drb akáccal. A régi akácok pótlására felhasználtatott 337,000 drb akác. Az akáciskolák kiszedése alkalmával gyengének talált 245,000 drb ismét vissza lett iskolázva és az 1907. év tavaszán lesz felhasználva.

Akáciskola készült 24 holdon.

Bánkon az erdősítés lassan haladt, amennyiben harminc telepesnél többet beállítani nem lehetett. Akáciskola készült hét holdon, amelynek növése meglehetősen.

Guthon a már betelepített tisztás területek hézagjait kipótolták. Csemetekert készült mintegy 30 holdon, amelyből azonban a szárazság folytán sok csemete elveszett.

Általában az 1906. évben sem az ültetések, sem a csemetekertek nem mondhatók jóknak, amennyiben a szárazság mindkettőben nagy kárt okozott.

Erdővédelem. Az 1906. évben az állatok által okozott károsítás nagyobb mértékben nem fordult elő, de nagy károkat tettek az erdőbe betörő fatolvajok, akik a nagyobb tél miatt nemcsak a száraz galyakat, hanem a nyers fákat is összerombolták. Mintegy 80 esetben fordult elő erdei kihágási ügy, amelyek az illetékes hatósághoz bejelentve megtoroltattak.

Számbavehető tűzkár nem fordult elő az erdőségekben, de a káros rovarok a Nagyerdőn, az Apafáján és Nagycserén nagy mértékben jelentkeztek.

Az 1905 és 1906. évi nagy szárazság az erdőkben nagy károkat okozott, amennyiben az egyes erdőrészekben sok fa kiszáradt, melyek aztán az 1906—7. év telén, a közigazgatási erdészeti bizottság engedélye folytán letaroltattak.

Mellékhasználatképpen a Guthon lekaszáltatott 23 boglya széna 3056 kor., a Nagycserén 40 boglya széna 1825 korona értékben.

Az erdőségi épületek az év folyamán ki lettek javítva.

Az erdőhivatalban 1299 ügydarabot intéztek el.

A középítkezés városunkban 1906-ban.

Városunkban a középítkezések 1906-ban, az általánosan rossz pénzügyi és munkásviszonyok miatt, nagyon szűk körben mozogtak.

Az államvasutak igazgatósága az állomás déli oldalán, a fűtőháztól az állomás közepe felé vonuló gurító pályát építtetett.

A városunkban megalakult debreczen—sámsoni helyiérdekű vasutrészvénytársaság a debreczeni helyi vasut vonala részben bekapcsolásával, a debreczeni fővasuti állomástól a város nyugoti és északi széle mellett elvonulva, a Ferencz József- és Simonyi-uton, valamint a Nagyerdőn, Pallag-pusztán áthaladva Sámson községig terjedő 18 kilométer hosszú, rendes nyomtávu vasutat építtetett Nagyerdő, Gazdasági tanintézet, Puspallag, Dombos-tanya és Hajdusámson állomásokkal.

A város az előbbi években épített gazdasági vasut vonala folytatásaként 2,265 kilométer fát-szállító iparvasutat épített a Bánk-pusztán.

Az elmúlt évben megkezdett állami női klinika összes helyiségei használatba vétettek.

A város, mint erkölcsi testület, a vasuti főállomás város oldala mellett levő Ispotály-telepen 2 drb, női és férfi, emeletes szegényházi épületet, 1 földszintes dékáni lakot és fürdőépületet építtetett.

A halápi állomás közelében épült tanyai iskola és tanítói lakás használatnak átadott.

Vigkedvü Mihály-utcán és Rákóczi-utcán 4—4 tanterem, 1 tanítói lak és 1—1 szolgálakás, az Egyháztéri iskolánál 1 tanterem épített és 1 tanítói lakás alakított át.

A Jókai-utcai iskolánál szintén 1 új tanterem és tanítói lakás lett építve, illetve átalakítva.

A közbiztonsági jéggyár bővítési munkálatait a tanács elrendelte.

A Haláp telken két gazdasági (intézet) épület emeltetett, ugyancsak a nagyerdői sport-téren egy öltöző épület lett emelve.

Az összes városi külső-belső épületek, iskolák, katonai laktanyák évi fentartása megtörtént.

Ezenkívül az összes utcai és középületi kutak javítása és az utcai földalatti csatornák igazítása megtörtént.

Új jóvizű kutat furatott a városi tanács a Baromvásártéren, Péterfiai temetőken, Halápi erdőszlaknál és a Csődörös epreskertben.

A város utcai tisztántartása a mérnöki hivatal kezelése alá adatván, az utcaseprők és utcakaparrók részére 24 db szemétszállító kézi targoncákat szereztünk be s ezáltal a szemétnak gyakori eltávolításával az utcák tisztántartása lényegesen előbbre haladt.

Ezenkívül a magyar szivattyu- és gépgyártól újból beszerezett két darab 10 hektoliter ürtartalmu locsoló-kocsi, ezzel az utcai locsolástól a tűzoltó-egylettől kölcsönzött hordóskocsi felszabadultak s az utcalocsolást állandóan 4 nagy városi kocsi teljesítette az államvasuti pályaház és nagyerdő között elvonuló 3 kilométer hosszú utvonalon, valamint a Széchenyi-, Kossuth- és Hatvan-utca elején.

Magánépítkezés történt a város belsejében a következőkben: Ujonnan épült utcára 1 emeletes, 80 földszinti épület, 268 szoba, 55 előszoba, 14 konyha, 3 mosó konyha, 134 kamara, 113 pince, 1 szedő pince, 3 műhely, 13 fürdőszoba, 1 szeszgyár, 1 gépház, 3 raktár, 5 veranda és 4 folyosó.

Új építkezés a kertekben, épült 1 darab négyemeletes gőzmalom raktár az Istvánmalom telepen; épült még 130 esetben, 1 új házteleken 171 szoba, 21 előszoba, 118 konyha, 74 kamra, 5 műhely, 8 veranda, 10 folyosó, 4 fürdőszoba, 47 pince, 11 istálló, 2 raktár és 2 borház.

Épület átalakítás történt a városban 70 helyen; 5 bolt, 42 szoba, 15 előszoba, 39 konyha, 23 kamra, 2 műhely, 1 raktár, 1 mosókonyha, 3 fürdőszoba, 3 folyosó, 11 pince, 9 istálló, 8 portálé; boltajtó kivágás történt 18 esetben.

A város külterületén kisebb melléképítkezés történt 32 esetben.

Az utak. Kavicsos ut kavicsolva és hengerelve lett Bethlen-utcán, Pesti- és Péterfia-utca külső végén.

Kockakő burkolat készült új kőből:

1. Piac-utcán új helyen ...	51·30 m ³
2. Külső vásártéren ...	65·20 m ³
3. Raktári uton ...	804·— m ³
Összesen	920·50 m ³ területen;

Kockaburkolat javítás:

Szappanos-utcai kutnál	21·— m ³
József kh.-utcán ...	2·89 "
Piac-utcán ...	846·47 "
Arany János-utcán ...	32·54 "
Hunyadi "	2·— "
Nyugoti "	44·65 "
Kossuth "	8·25 "
Battyhányi "	44·00 "
Sas "	2·24 "
Színházudvaron ...	255·49 "
Összesen	1259·59 m ³

Alaktalan terméskő burkolat készült új helyen:

Rákóczi-utcán ...	1154·96 m ³
Hadházi "	114·50 "
Nyugoti "	865·49 "
Salétromsoron ...	70·71 "
Reform. ispotályi-uton	787·56 "
Raktárhoz vezető "	1104·60 "
Bábaképző udvaron ...	302·16 "
Vágóhid udvarán ...	166·25 "
Összesen	4566·23 m ³ területen.

Alaktalan terméskő burkolat javítva lett és részben átrakatott:

Csapó-utcán ...	76·90 m ³
Rákóczi "	9·— "
Vár "	11·07 "
Nyomtató-utcán ...	40·40 "
Szappanos "	21·45 "
Kölcsey "	17·50 "
Vilmos laktanyánál	1666·50 "
Leány-utcán ...	2·— "
Morgó "	72·30 "
Egymalom-utcán ...	8·— "
Péterfia "	25·40 "
Füvészkert "	12·— "
Darabos "	46·95 "
Egyház-tér ...	181·77 "
Kasza "	323·97 "
Bethlen "	75·16 "
Honvéd "	366·94 "
Hajó "	1·— "
Hatvan "	145·50 "
Mester "	30·— "
Pesti "	79·60 "
Tizenháromváros-u.	57·— "
József kherceg-utcán	73·55 "
Kápolnási-köz ...	31·50 "
Piac-utcán ...	387·30 "
Simonffy-utcán ...	848·89 "
Kápolnási "	2·80 "
Hal "	14·— "
Széchenyi "	29·15 "
Arany János-utcán...	381·20 "
Nemzetőr "	8·— "
Szálka "	130·— "
Török Bálint "	22·— "
Vörösmarty "	30·30 "
Hunyadi "	12·25 "
Deák Ferenc "	14·59 "
Degenfeld-tér ...	16·50 "

Városház-utcán ...	48—	m ³
Külső vásár-tér ...	797.44	"
Mázsaház mellett ...	587.85	"
Nyugoti-utcán ...	4.20	"
Homok " ...	2.50	"
Petőfi-tér ...	24.07	"
Verbőczy-utcán ...	27.12	"
Közvágóhid ..	410.84	"
Szent Anna-utca ...	59.50	"
Varga " ...	21.25	"
Vigkedvü M. " ...	37.20	"
Bábaképzőnél ...	224.—	"
Kossuth-utca ...	21.60	"
Rózsa " ...	6.25	"
Méliusz-tér ..	4.—	"
Pacsirta-utca ...	4.25	"
Szinházudvar ...	3.48	"
Kandia-utca ...	18.—	"
Alaktalan terméskő összesen	7989.19	m ³

Kavicsos ut igazítottatott:

Csapó-utcán ...	2.—	m ³
Péterfia " ...	5.—	"
Bethlen " ...	4.—	"
Czepléd " ...	4.—	"
Mester " ...	2.—	"
Hatvan " ...	2.—	"

Összesen 19.— m³ területen.

Kavicsos ut helyett kockakő

ut készült ... 14.— m³ területen.*Téglaburkolat készült új téglából:*

Csapó utcán ...	69.36	m ³
Leány " ...	80.—	"
Szappanos " ...	113.50	"
Veres " ...	52.60	"
Nyomtató " ...	50.46	"
Csonka " ...	133.75	"
Fazekas Mihály " ...	54.—	"
Könyök " ...	41.25	"
Morgó " ...	42.—	"
Sarok " ...	37.50	"
Kölcsey " ...	9.10	"
Eötvös " ...	7.—	"
Füvészkert " ...	12.60	"
Hüvelyes " ...	15.60	"
Kasza " ...	80.—	"
Bethlen " ...	78.42	"
Hajó " ...	64.80	"
Hatvan " ...	37.60	"
Jókai " ...	242.—	"
Mester " ...	29.24	"
Garai " ...	7.20	"
Csap " ...	8.25	"
Csemete " ...	31.64	"
Tanító " ...	42.66	"
Borz " ...	54.—	"
Csók " ...	33.80	"
Simonffy " ...	18.—	"
Sziv " ...	6.40	"
Szalkai " ...	9.71	"
Vörösmarthy " ...	14.40	"

Késes utcán ...	393.80	"
Török Bálint " ...	17.20	"
Barna " ...	13.—	"
Boldogfalvi " ...	168.30	"
Erzsébet-ut " ...	32.20	"
Deák Ferenc-utcán ...	49.40	"
Degenfeld-tér ...	22.75	"
Városház-utcán ..	16.—	"
Salétrom ...	42.30	"
Bábaképzőnél ...	719.60	"
Varga utcán ...	29.70	"
Baross " ...	181.20	"
Nap " ...	15.—	"
Zápolya " ...	32.20	"
Pacsirta " ...	14.40	"
Bercsényi " ...	126.56	"
Szinház és csizmadia-szin	511.27	"
Berek utcán ...	32.—	"
Lorántffy " ...	75.70	"
Monostor " ...	15.80	"
Apaffy " ...	240.40	"
Sámsoni ...	80.30	"
Árpád-tér ...	258.—	"

Uj téglaburkolat összesen 4484.12 m³ területen.*Téglaburkolat javítottatott:*

Csapó utcán ...	28.69	m ³
Vilmos laktanya mellett	132.—	"
Rákóczi utcán ...	238.81	"
Leány " ...	18.51	"
Szappanos " ...	177.71	"
Veres " ...	147.18	"
Nyomtató " ...	77.—	"
Csonka " ...	107.64	"
Sarok " ...	49.50	"
Kölcsey " ...	54.82	"
Kazinczy " ...	18.20	"
Eötvös " ...	83.10	"
Egymalom " ...	52.50	"
Morgó " ...	106.68	"
Hadházi " ...	24.—	"
Nagy Sándor " ...	12.10	"
Darabos " ...	163.67	"
Füvészkert " ...	58.80	"
Hüvelyes " ...	44.40	"
Kasza " ...	15.30	"
Bethlen " ...	52.77	"
Honyéd " ...	7.—	"
Hatvan " ...	30.60	"
Jókai " ...	109.08	"
Mester " ...	35.02	"
Garai " ...	6.05	"
Máta " ...	8.—	"
Csokonai " ...	58.50	"
Csap " ...	28.—	"
Csemete " ...	25.20	"
Görbe " ...	16.50	"
Tanító " ...	91.80	"
Borz " ...	24.53	"
Zsák " ...	34.40	"
Csók " ...	276.97	"
Simonffy " ...	16.80	"
Arany János " ...	151.49	"
Külsővásártér " ...	112.20	"

Vörösmarthy „	65.20	„
Török Bálint „	7.84	„
Barna „	14.70	„
Boldogfalva „	69.75	„
Erzsébet „	39.10	„
Késés „	537.--	„
Bánk „	15.40	„
Hunyadi „	23.77	„
Vigkedvü M. „	101.66	„
Városháza... „	30.--	„
Salétrom „	60.10	„
Vágóhidnál „	176.--	„ területen.

(Folyt. köv.)

Hirek.

— **Sz. Szabó József dr. halála.** Sz. Szabó József volt m. kir. honvéd törzsorvos, városunk törvényhatósági bizottságának érdemes és munkás tagja, a debreczeni ev. ref. egyház presbitere, a kollégium és felsőbb leányiskola igazgatótanácsi tagja, a debreczeni mentőegyesület alelnöke f. hónap 17-ikén elhunyt. A megboldogult a közügyek hiv. munkása volt és mint a függetlenségi párt tagja, a párt érdekében igen sokat fáradozott. Temetése Debreczen város társadalmának nagy részvétele mellett ment végbe f. hónap 19-ikén. Áldás emlékére!

— **A kivándorlás.** Debreczen szabad királyi város polgármestere közhírré teszi, hogy az északamerikai Egyesült Államok déli államai újabban minden eszköz felhasználása mellett oda törekcsenek, hogy minél több európai kivándorlót birjanak reá államaikba való bevándorlásra, mely célból az Észak német Llyod hajó céget megbízták, hogy Brémából a déli államok kikötőibe egyenes hajójáratokat rendezzen — kivándorlók odacsábitása végett pedig Európába ügynököket küldtek.

Az ugynevezett déli államok közé tartozik Maryland állam is, mely a többi között szintén elhagyott telepei révén ismeretes az Egyesült államokban s már husz év óta fáradozik azon, hogy elhagyott telepeit újabban odacsábitandó telepeseknek eladhassa. Azon állam talaja igen gyenge minőségű, mely korábbi rablógazdálkodás következtében kimerült, terméketlenné vált s már számos telepes volt kénytelen ottan megvásárolt telepét elhagyni, mely a megélhetést nem biztosította,

Ennélfogva a kivándorlásra és különösen Amerikába való letelepedésre hajlandósággal bíró egyéneket az Észak amerikai egyesült államok déli államaiba való letelepedés veszélyes voltára figyelmezteti és attól való tartózkodására őket saját jól felfogott érdekükben óva inti.

— **Szepessy Antal halála.** Szepessy Antal nyug. takarékpénztári vezérigazgató temetése nagy részvét mellett ment végbe. Egy munkás férfi dőlt vele a sirba. Nemes szív, jó lélek volt, a közügyeknek szentelve életét. Egy emberöltőre szóló munkásságát nagy alkotások hirdetik. Utolsó időben visszavonult, csöndesen élve őt szeretettel körülvevő családjában. Áldás emlékére.

— **Személyi hír.** Szabó István adópenztáros megkezdte szabadságidejét.

Eskütétel. Szücs Gusztáv, ujonnan kinevezett számgyakornok a hivatalos esküt a városi tanács kezébe f. hónap 17-én tette le.

— **A fizetésrendezési javaslat.** A fizetésrendezési javaslat átdolgozására kiküldött hármass bizottság elkészítette munkálátát és ma délután tárgyalja. A javaslatot volt alkalmunk megtekinteni, egészében érdemes munka és méltán megérdemli, hogy a szervezeti szabályzat átdolgozására kiküldött bizottság szeretettel foglalkozzék vele.

— **Értesítés.** A városi tanács tudatja az érdeklődőkkel, hogy a cs. és kir. 2. számú loavató bizottság 1907. évi október hó 30-án délelőtt 9 órakor Debreczenben a méntelep lak-tanya melletti téren katonai lóvásárt tart.

14,756/1907.

Árverési hidetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa a Debreczen-pusztalepi 22. sz. tjkvben A+16 sz. s 164/a. hrsz. alatt foglalt „Pipagödrök“ elnevezésű 13 hold 1215 négyszögöl területű s Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező ingatlanak eladása céljából a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek 279/15,894 sz. a. hozott s kormányhatóságilag jóváhagyott határozat alapján, amennyiben a f. é. szeptember 24-én megtartott árverés eredményére felüligéret tétetett: újabb árverést rendel el.

Az árverés f. 1907. évi október 23-án d. e. 9 1/2 óra-kor a városháza nagytanácstermében fog megtartatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a város számvevői hivatalában megtekinthetők.

Debreczen, 1907 október hó 9-én.

A városi tanács.

Olcsó kölcsön!

A mai nagy pénzdrágaságban, mikor a takarékpénztárak, bankok és szövetkezetek kölcsönt vagy egyáltalában nem, vagy csak igen nagy kamatra tudnak adni:

a legolcsóbb kölcsönt

Debreczen sz. kir. város Árvaszékénél lehet kapni a Gyámpénztárból.

A gyámpénztárnak egy millió korona kölcsönadható pénze van. Kölcsönt az Árvaszék ad házakra és földbirtokra a becsérték egy harmad részéig 6% kamatra, amely kamaton tul semmiféle kezelési vagy más jutalékot nem kell fizetni.

Felvilágosítást díjtalanul ad **dr. Dóczy Emil** árvaszéki ügyész. Piac-utca 7. sz. a. irodájában

334. vrs. szám. Hajdu vármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja. 1907.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szabad királyi város törvényhatóságánál a II-od aljegyzői állás üresedett meg. Ezen állás, mely évi 2400 korona fizetés és 400 korona lakáspénzből álló javadalmazással van egybekötve, az alábbi határidő lejártá után tartandó legközelebbi törvényhatósági bizottsági közgyűlésen választás útján fog betöltetni.

Felhivom mindazokat, kik erre az állásra és ennek betöltése folytán esetleg megüresedő állásokra pályázni kívánnak s az 1883. évi I. t.-c. 3. §-ban körülirt minősítést kimutatni képesek, hogy okmányaikkal kellően felszerelt pályázati kérvényüket hozzám, mint a kijelölő választmány elnökéhez folyó évi november hó 1-ső napjának délelőtt 12 órájáig annyival is inkább benyujtsák, mert a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Debreczen, 1907 október hó 14.

Weszprémy Zoltán sk.
főispán.